

VERKSAMHETSPLAN 2024

Tekniska nämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Kommunens styrmodell	5
Kommunens vision och förhållningssätt	7
Basuppdrag	8
Förutsättningar och utvecklingsbehov	9
Kommunfullmäktiges mål	10
Mål 1: En tillitsbaserad styrning och ledning	10
Mål 2: Sveriges tryggaste kommun	11
Mål 3: Fler Lundabor i arbete.....	11
Mål 4: Klimatneutralitet 2030	12
Uppdrag	14
Särskilda uppdrag	14
Arbetsmiljömål	15
1. Sänk sjukfrånvaron	15
2. Förbättra chefers förutsättningar	15
3. En mer hållbar arbetsbelastning och bättre möjligheter till återhämtning.....	16
Internbudget	17
Budget	17
Driftbudget	18
Investeringsbudget.....	20

Sammanfattning

Mål och uppdrag

Utifrån kommunfullmäktiges fastställda EVP har tekniska förvaltningen arbetat fram ett förslag till verksamhetsplan med internbudget 2024. Kommunfullmäktige fattar genom antagandet av EVP beslut om mål som ska genomsyra och sätta en riktning för alla kommunens verksamheter. I EVP 2024–2026 beslutades om följande fyra fullmäktigemål:

1. En tillitsbaserad styrning och ledning
2. Sveriges tryggaste kommun
3. Fler lundabor i arbete
4. Klimatneutralitet 2030

Utifrån de beslutade kommunfullmäktigemålen har nämnder och verksamheter möjlighet att ta fram egna utvecklingsmål och aktiviteter för att bidra till gällande mål. Tekniska förvaltningen föreslår följande utvecklingsmål för 2024–2025 med aktualisering 2024:

1. Tekniska nämnden ska bidra till klimatneutralitet 2030 genom att öka det hållbara resandet, samt genom att bygga och anlägga med fokus på hållbarhet.
2. Tekniska nämnden ska bidra till att skapa en mer attraktiv, grön, trygg och säker kommun där människor vill leva och vistas.
3. Tekniska nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Till utvecklingsmålen har ett antal styrande indikatorer kopplats tillsammans med målvärden för 2024. Tidigare års utfall visar i många fall på väldigt goda resultat. Det kommer att vara en utmaning att bibehålla de höga resultaten. I verksamhetsplanen redogörs för nämndens förutsättningar, nämndens bidrag till kommunfullmäktiges mål, samt särskilda uppdrag.

Ekonomiska förutsättningar

Lunds kommun och tekniska nämnden står inför ett ekonomiskt utmanande år. De yttre faktorerna har de senaste åren dominerat vår verksamhet och det förefaller som det kommer fortsätta 2024. Vad som händer i omvärlden och i den allmänna konjunkturen med hög inflation och kraftfulla pris- och kostnadsökningar påverkar nämndens ekonomiska förutsättningar i flera led, både på drift- och investeringssidan. Här kan bland annat nämnas prisökningar på material, parkskötsel, belägningsprogram och entreprenader. En kompensation för prisökningar som inte motsvarar nämndens faktiska prisökningar tillsammans med en halverad kompensation för drift av tillkommande ytor och ytterligare besparingar om knappt 6 mnkr gör att det kommer krävas omfattande prioriteringar för att klara nämndens ansvar och uppdrag. En rad olika åtgärder kommer behöva genomföras för att nå en budget i balans. Exempel på åtgärder som kommer genomföras är nedmontering av fågelvoljärerna i stadsparken, uppskjutande av friluftstrategi, upphörande av Centrumpatrullen och minskad naturvårdsskötsel, parkskötsel och gatudrift.

Tekniska nämndens nettokostnadsram år 2024 uppgår till 419 284 tkr, vilket innebär en ökning med 61 101 tkr jämfört med 2023 års nettokostnadsram. Av dessa avser 51 530 tkr kompensation för ökade kapitalkostnader. Resterande medel avser

kompensation för prisökningar, tekniska justeringar och ersättningar till följd av politiska beslut.

Inom tekniska nämndens ram hanteras avgiftsfria resor i allmän kollektivtrafik inom Skåne för färdtjänstlegitimerade, så kallade serviceresor. Nämnden har inte kompenserats för kostnaden utan redovisar årligen ett underskott motsvarande kostnaden om 5 mnkr, vilket kommer att ske även under år 2024.

Tekniska nämnden har för 2024 beviljats en investeringsram om totalt 207,8 mnkr, i enlighet med nämndens äskande. Investeringsramen fördelar sig på kategorierna Infrastrukturinvesteringar, Exploatering, Strategiska markförvärv och Övriga anläggningar.

Kommunens styrmodell

Lunds styrmodell kan liknas vid ett hus – med tak, ovanvåning, stomme och grund. Alla delar hänger samman och behövs för att få en fungerande styrning.

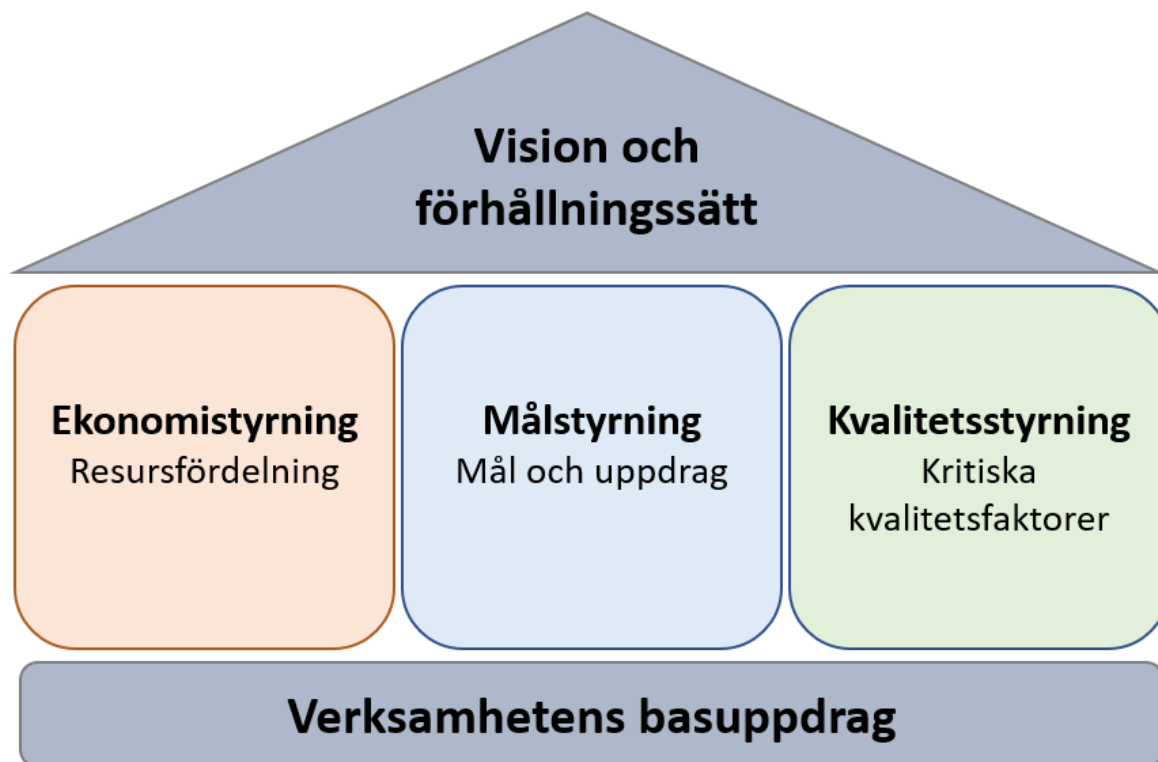
Vår *vision* är att Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet. I Lund visar den politiska ledningen hur de vill utveckla kommunen genom att sätta mål som ska ta kommunen i riktningen mot visionen.

Ekonomistyrningen utgörs av ramar och en resursfördelningsmodell där kommunens finansiella mål formuleras. Det är kommunfullmäktige som fattar beslut om hur resurserna ska fördelas inom kommunen. Resursfördelningsmodellen är en princip för hur förvaltningarnas budgetar ska räknas upp utifrån volymförändringar. Genom budgeten omsätts de politiska prioriteringarna till ramar för de olika nämndernas verksamhet. I verksamhetsplaner och internbudgetar anger nämnderna hur de ska fullgöra sin verksamhet och uppfylla målen under det kommande året. Nämnderna har ett ansvar att hantera förändringar inom ram.

Målstyrningen beskriver kommunens målhierarki, det vill säga på vilken nivå i organisationen som olika typer av mål fastställs. I Lund använder vi en horisontell styrning där varje nivå i organisationen skapar sina egna mål utifrån den inriktning som satts av nivån ”ovanför”. Kommunfullmäktige fastställer ekonomi- och verksamhetsplan med mål. De fastställer också kommunövergripande program och planer som innehåller mål som nämnderna ska arbeta med. Fullmäktige har även möjlighet att ge särskilda uppdrag direkt till en nämnd eller styrelse. Nämnder och styrelser beslutar om sina utvecklingsmål i sina verksamhetsplaner och definierar själva vilka områden de vill prioritera för utveckling. Nämnderna ska förhålla sig till de gemensamma målen från kommunfullmäktige och besluta om utvecklingsmål som ska bidra till den gemensamma utvecklingen.

Kvalitetsstyrningen utgår från krav enligt speciallagstiftning samt från den självklara utgångspunkten att sätta de som kommunen är till för i centrum. Inom kvalitetsstyrningen väljs faktorer ut som är kritiska för att verksamheten ska kunna leverera en god kvalitet. Dessa mäts sedan genom indikatorer som följs upp, analyseras, utvärderas och sedan används för att styra verksamheterna mot en god kvalitet.

Det som i Lunds kommuns styrmodell beskrivs som *Verksamhetens basuppdrag* består av nämndens uppdrag enligt det av kommunfullmäktige beslutade reglementet och av de lagar och förordningar som styr nämnden. Kommunens reglementen styr det politiska ansvaret. De innehåller både gemensamma bestämmelser som gäller för samtliga styrelser och nämnder samt beskriver vilket specifikt ansvar varje enskild styrelse/nämnd har.

Kommunens vision och förhållningssätt

Lunds vision

Lund skapar framtiden – med kunskap, innovation och öppenhet

I Lund har kunskap förändrat världen i mer än 1000 år. Nyttänkande och problemlösande ligger i vår natur. Vi hämtar kraft i historien för att tillsammans med andra skapa framtiden.

Lund är en plats där du kan vara dig själv, där du vill bo, utvecklas och bidra till framtiden. Här finns en unik kunskapskultur där olikheter berikar. Vi vågar tänka stort och visa handlingskraft. Genom öppenhet och tillit till varandra låter vi idéerna växa till hållbara lösningar på dagens och morgondagens utmaningar.

Tillsammans kan vi mötas, skratta och lösa världsproblem. Genom att visa vägen och inspirera andra visar vi att Lund är ett levande och ledande kunskapscentrum som gör skillnad. Då, nu och i framtiden. Här och i världen.

Lunds förhållningssätt

Lyssna

Vi lyssnar och tar till oss kunskap som finns i Lund och i världen utanför. Öppenheten gör att vi får nya perspektiv, odlar innovationer, idéer och en stark demokrati.

Lära

Vi lär genom att lyssna, men också genom att vara nyfikna och skapa. Vårt lärande driver utvecklingen och i en värld som är i ständig förändring bjuder vi in, testar nya tankar och lösningar och följer goda exempel.

Leda

Vi leder och vi visar mod och handlingskraft; vi genomför förändringar och tar initiativ. Vi verkar tillsammans med andra och drar nytta av varandras kompetenser, erfarenheter och våra olika uppdrag och roller. Tillsammans åstadkommer vi mer.

Basuppdrag

Tekniska nämnden ansvarar för:

- kommunens gångbanor, cykelvägar, gator, torg, parker, natur- och skogsområden, koloni- och odlingslottsområden samt banhållning av spårväg.
- kommunens verksamhet inom kollektivtrafikområdet inklusive färdtjänst och riksfärdtjänst.
- samordning av kommunens vattenfrågor.

Tekniska förvaltningen ansvarar därutöver för:

- att bereda ärenden till kommunstyrelsen avseende exploatering av bostads- och företagsområden samt förvaltning av kommunens markreserv.

Verksamheten leder och driver genomförandet av stadsutvecklings- och infrastrukturprojekt, förvaltning och underhåll av kommunens gator, torg, gång- och cykelvägar, broar, banhållning av spårväg, parker och grönområden, lekplatser, koloni- och odlingslotter samt skogs- och naturområden. Arbetet omfattar även kommunala och statliga naturreservat och genomförandet av olika naturvårds- och parkprojekt.

Verksamheten tillser att Lund har ett väl fungerande och hållbart transportsystem för alla trafikanter, detta inkluderar även färdtjänst och riksfärdtjänst. Stor hänsyn tas till tillgänglighet, hållbarhet och trafiksäkerhet. Inom kollektivtrafikområdet samverkar kommunen med Skånetrafiken i stor utsträckning. Verksamheten ansvarar även för kommunens markreserv: från planprocessen till försäljning av byggklar tomtmark för såväl verksamhets- som bostadsändamål. Verksamheten bevakar även kommunens intressen kring mark för olika bostadssociala anspråk och sköter kommunens tomtkö för privatpersoner.

Förutsättningar och utvecklingsbehov

Lund är en tillväxtkommun vilket i sig öppnar för många möjligheter. Det finns ett stort intresse att både bo och etablera företag i kommunen.

Konjunkturen påverkar i hög grad inte minst bostadsproduktionen. Beroende på hur offensiv kommunen har möjlighet att vara i lågkonjunkturen kan lönsamma investeringar i infrastruktur för framtida behov genomföras.

Lund är en kvalitetskommun och medborgarundersökningar visar på goda resultat. Trots det inkommer många önskemål, lundaförslag etc. Det är angeläget att tydliggöra vilka ambitionsnivåer som ska råda.

Kommunen har en mycket begränsad markreserv, vilket ger mindre möjligheter att styra vad som ska byggas och med vilken utbyggnadstakt.

Det är angeläget att fortsatt verka för en levande stadskärna i samverkan med det lokala näringslivet

Inventeringar av förvaltningens anläggningar visar på stora behov av investeringsåtgärder. För att inte öka underhållsskulden utan istället minska den behöver mer resurser tillsättas.

Resurserna för att ta ansvar för samordningsansvaret för vatten behöver förstärkas för att de olika vattenplanerna i *Lunds Vatten* ska kunna genomföras.

Det är en utmaning att attrahera, rekrytera och behålla rätt medarbetare med rätt kompetens. Arbetet med ett hållbart arbetsliv och ledarskap behöver stärkas. Den kommande konjunkturedgången kan öka möjligheterna att klara personalförsörjningen.

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige fattar genom antagandet av ekonomi- och verksamhetsplan (EVP) beslut om mål som ska sätta en riktning för och genomsyra alla kommunens och de kommunala bolagens verksamheter. I EVP 2024-2026 beslutades om följande fyra mål:

1. En tillitsbaserad styrning och ledning
2. Sveriges tryggaste kommun
3. Fler Lundabor i arbete
4. Klimatneutralitet 2030

Utifrån de kommunfullmäktigemål som definieras i EVP 2024-2026 har nämnder och verksamheter fattat beslut om egna utvecklings- eller verksamhetsmål samt egna aktiviteter för att bidra till gällande mål.

Mål 1: En tillitsbaserad styrning och ledning

Lund ska inta en nationellt ledande position vad gäller tillitsbaserad styrning. Beslutsfattandet ska ske på rätt nivå och präglas av förankring, evidens och "best practice".

Nämndens utvecklingsmål

Utifrån KF-målet "En tillitsbaserad styrning och ledning" har nämnden fattat beslut om följande utvecklingsmål.

Tekniska nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Tekniska förvaltningen ska erbjuda en miljö där medarbetare trivs, utvecklas och känner sig engagerade i att bidra till kommunens utveckling.

Indikatorer

I tabellen nedan visas ett urval av de indikatorer som förvaltningen avser använda vid analys av måluppfyllelse.

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2024
Tekniska nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare	Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	3,3%	4,9%	1,9%	4%
	Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Motivationsindex	76	77	81	75
	Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Ledarskapsindex	81	79	86	75
	Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Styrningsindex	65	67	72	75
	Personalomsättning	10%	16%	8%	10%

Mål 2: Sveriges tryggaste kommun

Lunds kommun ska fortsatt vara i topp när tryggheten i Sveriges kommuner rankas. Därför behöver åtgärder för att stärka den upplevda tryggheten, att arbeta målinriktat med tidiga, förebyggande insatser och att förhindra och förebygga brott genomföras.

Nämndens utvecklingsmål

Utifrån KF-målet "Sveriges tryggaste kommun" har nämnden fattat beslut om följande utvecklingsmål.

Tekniska nämnden ska bidra till att skapa en mer attraktiv, grön, trygg och säker kommun där människor vill leva och vistas

Tekniska förvaltningen ska bidra till utvecklingsmålet genom att utveckla och underhålla stadens offentliga rum såsom gator, parker och grönområden, gång- och cykelvägar.

Indikatorer

I tabellen nedan visas ett urval av de indikatorer som förvaltningen avser använda vid analys av måluppfyllelse.

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2024
Tekniska nämnden ska bidra till att skapa en mer attraktiv, grön, trygg och säker kommun där människor vill leva och vistas	Andel av gång- och cykelvägar som behöver ny beläggning för att inte öka underhållsskulden.			2,4 %	5 %
	Andel av gator och vägar som behöver ny beläggning för att inte öka underhållsskulden.			3,5 %	5 %
	Antal träd planterade i områden med hög risk för värmestress, baserat på Lunds värmekartering.				10
	Medborgarundersökningen - Bra utbud av lekplatser, parker etc. i kommunen, andel (%)	92,1	91,3	94,4	94
	Medborgarundersökningen - Skötsel av allmänna platser fungerar bra i kommunen, andel (%)	86,8	87,8	88,8	89
	Medborgarundersökningen - Skötsel av naturområden i kommunen fungerar bra, andel (%)	89,8	91	89,6	90

Mål 3: Fler Lundabor i arbete

Varje Lundabo ska få känna gemenskap med andra, ta eget ansvar och uppleva självständighet. Ett arbete eller annan meningsfull sysselsättning är av största vikt för varje människa. Lunds kommun ska därför ha höga ambitioner och utveckla den samlade arbetsmarknads- och näringslivspolitik. Detta arbete ska ske i nära samverkan med lokala aktörer.

Insatser som bidrar till målområdet

Kretsloppsgruppen är en arbetsmarknadsåtgärd för att få fler lundabor i arbete.

Verksamheten bygger på ett framgångsrikt samarbete mellan flera förvaltningar där målsättningen är att hjälpa deltagarna vidare till egen försörjning. Tekniska förvaltningen förser serviceförvaltningens Kretsloppsgrupp med uppdrag inom skötsel av koloni- och odlingsområden, parkmark och naturområden. Verksamheten är en viktig resurs för park- och naturverksamheten och har starkt bidragit till att förstärka driftåtgärderna och göra Lund till en attraktiv stad. Kretsloppsgruppen sysselsätter idag cirka 12-14 personer.

Tillgången på mark är låg för att kunna erbjuda nya företagsetableringar inom hela kommunen, men särskilt i Lund. Tekniska nämnden har begärt plan för ny verksamhetsmark i Södra Sandby. En ny detaljplan har tagits fram för ett nytt verksamhetsområde i Veberöd där iordningställandet av kvartersmark och allmän plats har inletts. Tekniska nämnden har även begärt ändring av den befintliga detaljplanen för verksamhetsområdet i Genarp för att möjliggöra att även så kallade "serviceföretag" ska kunna etablera sig här. Även här pågår planläggning.

Generellt är förhållningssättet i alla exploateringsområden att områdena ska medge en blandning av bostäder och verksamheter som kan samexistera med bostäder, såsom t ex kontor.

Personalförstärkning har skett med en projektutvecklare med särskilt fokus på strategiska markförvärv som i förlängningen ska leda till att fler bostads- och verksamhetsområden kan skapas, vilket är positivt för att få fler lundabor i arbete.

Mål 4: Klimatneutralitet 2030

Lund ska vara Sveriges ledande kommun i omställningen för klimatneutralitet och en internationell förebild. De ambitiöst satta målen ska nås genom en handlingskraftig klimatpolitik och samarbete med näringsliv, akademi och idéburen sektor. För lundaborna ska det vara lätt att göra rätt vad gäller att ta ansvar för klimat och miljö.

Särskilda uppdrag

I tabellen nedan visas de särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige inom målområdet *Klimatneutralitet 2030*. I en del fall har flera nämnder fått uppdrag gemensamt. Om så är fallet framgår vilka nämnder som är ansvariga under "Ansvarig nämnd". Fältet "Ursprung" anger från vilken ekonomi- och verksamhetsplan uppdraget ursprungligen kommer.

Särskilda uppdrag		
<p>Program för laddinfrastruktur i hela kommunen <i>Tillgången till laddinfrastruktur, såväl i den offentliga miljön som vid bostaden, behöver säkras i hela kommunen. Därför behöver ett övergripande arbete ske inom hela kommunkoncernen så att såväl utbyggnadstakt, energiförbrukning som tillgängligheten till infrastrukturen säkras. (Finansiering, riktar sig även till LKF och LKP)</i></p>	<p>Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Tekniska nämnden</p> <p>Ursprung EVP 2023-2025</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>

Nämndens utvecklingsmål

Utifrån KF-målet "Klimatneutralitet 2030" har nämnden fattat beslut om följande utvecklingsmål.

Tekniska nämnden ska bidra till klimatneutralitet 2030 genom att öka det hållbara resandet, samt genom att bygga och anlägga med fokus på hållbarhet.

Tekniska förvaltningen ska bidra till kommunfullmäktiges mål om ett klimatneutralt 2030 genom att fokusera på hållbart resande samt klimatneutralt byggande och anläggande.

Indikatorer

I tabellen nedan visas ett urval av de indikatorer som förvaltningen avser använda vid analys av måluppfyllelse.

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2024
Tekniska nämnden ska bidra till klimatneutralitet 2030 genom att öka det hållbara resandet, samt genom att bygga och anlägga med fokus på hållbarhet.	Antalet tusen cyklade km/dygn	186	184	*	210
	Antal påstigande på stadsbuss, regionbuss och tåg per år (miljoner påstigande)	21,5	32	**	35
	Antal hektar Stadsäng (långgräs) ängsmark (Skötselklass GVI)	70,8	71,3	**	79
	Naturbussen, antal resor	13 502	21 131	**	20 000
	Andel av pågående bygg- och anläggningsprojekt med genomförd klimatkalkyl.			***	

* Utfall beräknas först 2024.

** Utfall avser augusti 2023, utfall för helår 2023 beräknas först 2024.

*** Under 2024 kommer ett nuläge avseende klimatkalkyl tas fram. I samband med detta definieras målvärde för 2025.

Uppdrag

Särskilda uppdrag

EVP 2024-2026 innehåller särskilda uppdrag som kommunfullmäktige ger åt en eller flera nämnder. Tabellen nedan visar de särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige, som inte är relaterade till något av kommunfullmäktiges mål (uppdragen som relaterar till målen finns under respektive mål ovan). I en del fall riktar sig de särskilda uppdragen till mer än en nämnd, detta framgår i förekommande fall under "Ansvarig nämnd". Fältet "Ursprung" anger från vilken ekonomi- och verksamhetsplan uppdraget ursprungligen kommer.

Särskilda uppdrag		
Cirkulärt byggande av infrastruktur <i>Satsning för att uppnå tekniska nämndens och byggnadsnämndens gemensamma utvecklingsmål om ett mer klimatanpassat byggande. Arbetet är under uppstart. Finansiering: inom ram</i>	Ansvarig nämnd Byggnadsnämnden Tekniska nämnden Ursprung EVP 2022-2024	Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF
Pop-up och evenemang <i>Lunds kommun ska vara mer kreativ kring tillfälliga evenemang och olika slags "pop-up"-verksamheter. Stadens "döda ytor" ska till exempel kunna fyllas med tillfälligt liv i form av uteserveringar eller bli plats för kulturevenemang.</i>	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Tekniska nämnden Kultur- och fritidsnämnden Ursprung EVP 2023-2025	Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF
Spontanidrott <i>De vedertagna hälsofördelarna idrottande bidrar med för både den fysiska liksom den psykiska hälsan vill vi vara med och främja. Där det är möjligt och bedöms lämpligt ska kommunen placera fler basketkorgar, fotbollsmål eller liknande ting som gör den spontana idrotten både roligare och mer lättillgänglig.</i>	Ansvarig nämnd Tekniska nämnden Kultur- och fritidsnämnden Ursprung EVP 2024-2026	Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF
Temalekplatser <i>Fler temalekplatser ska byggas för att göra leken mer spännande. Befintliga lekplatser ska ses över och eventuellt ersättas med temalekplatser. Nya platser där temalekplatser kan anläggas ska identifieras och ett strukturerat planeringsarbete för framtida anläggning av temalekplatser ska göras. Temalekplatserna bör vara i samma stuk som den som finns i Tunaparken, Stadsparken och på flera platser i Malmö.</i>	Ansvarig nämnd Tekniska nämnden Ursprung EVP 2024-2026	Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF
Differentierad avgift för julgransförsäljning <i>Uppdrag åt tekniska nämnden att, senast i juni 2024 och i samverkan med kultur- och fritidsnämnden, återkomma med ett reviderat förslag vad gäller avgiften för julgransförsäljning för att införa en differentierad avgift för kommersiella aktörer respektive ideella aktörer.</i>	Ansvarig nämnd Tekniska nämnden Kultur- och fritidsnämnden Ursprung EVP 2024-2026	Slutdatum 2024-06-30 Beslutad av: KF

Arbetsmiljömål

Bra arbetsmiljö ger förutsättningar att klara den största utmaningen, kompetensförsörjningen.

Under de kommande åren kommer kompetensförsörjningen vara en av de största utmaningarna för landets arbetsgivare. Många undersökningar kring arbetstrivsel visar på att det som medarbetare rankar som avgörande faktorer för att välja och stanna kvar på en arbetsplats är den som har en rimlig arbetsbelastning och bra chefer och kollegor. En viktig strategi i kompetensförsörjningen är därför ett riktat och systematiskt arbetsmiljöarbete med ett jämställdhetsperspektiv.

Arbetsmiljölagstiftningen kräver att alla arbetsgivare sätter mål för arbetsmiljöarbetet. Målen för mandatperioden tar sikte på områden där Lunds kommun har en förbättringspotential. De har beretts i kommunstyrelsens arbetsgivarutskott och samverkats med centrala fackliga parter.

I kommunens ekonomi- och verksamhetsplan (EVP) för 2024–2026 beslutades målen nedan för arbetsmiljöarbetet. Respektive nämnd har formellt ansvar för arbetsmiljön på sin förvaltning och därmed ansvar att utifrån behov och förutsättningar arbeta med arbetsmiljömålen. Kommunkontoret ska, i egenskap av kommunstyrelsens förvaltning, dessutom leda, samordna och följa upp kommunens arbete med att nå upp till arbetsmiljömålen. Likaså leda och samordna arbetet med att genomföra de aktiviteter som anges under respektive mål.

1. Sänk sjukfrånvaron

Sänkt sjukfrånvaro har stora positiva effekter för medarbetare, arbetsmiljö, verksamheter och ekonomi. Sjukfrånvaron är betydligt högre i kvinnodominerade yrken än i mansdominerade. En minskning i sjuktal med en procentenhet innebär 170 000 fler arbetstimmar per år.

Kommunövergripande insatser 2024

För att få friskare medarbetare, kontinuitet i verksamheterna, bättre arbetsmiljö och lägre personalkostnader kommer deltagande/arbete tillsammans i processen för sänkt korttidssjukfrånvaro prioriteras under 2024. Likaså att fortsätta arbeta efter den etablerade processen för långtidssjukskrivning och hålla i denna.

2. Förbättra chefers förutsättningar

Chefer, och det sätt de utövar sitt ledarskap på, är avgörande för hur verksamheter fungerar och hur medarbetare upplever sin arbetssituation. Att säkerställa rimliga förutsättningar för kommunens chefer att utöva chef- och ledarskap kommer att bidra till en högre kontinuitet, bättre arbetsmiljö och ökad måluppfyllelse.

Kommunövergripande insatser 2024

Detta kopplar an till målet om en tillitsbaserad styrning och ledning. Det är centralt att som chef känna trygghet och stöd, att det finns en god arbetsmiljö, att det är lätt att göra rätt och att det finns tid för ledarskap. Därför kommer det under 2024 satsas på paket med stöd och utbildningar för chefer. Dessutom kommer det systematiska arbetsmiljöarbetet att omarbetas, kompletteras och utvecklas. För att även bespara administrativ tid kommer åtgärder som förenklar och sparar tid inom lönehanteringen,

och andra HR-system, genomförs under verksamhetsåret.

3. En mer hållbar arbetsbelastning och bättre möjligheter till återhämtning

En mer hållbar arbetsbelastning och bättre möjligheter till återhämtning ger medarbetarna större möjligheter att prestera och bidra till välfungerande verksamheter. Det förebygger även ohälsa och sjukskrivningar. Resultaten i medarbetarenkäten har under flera år visat på att det finns ett arbete att göra kring arbetsbelastning och återhämtning.

Kommunövergripande insatser 2024

Under 2024 kommer gemensamma modeller införas för hur Lunds kommun arbetar med arbetsbelastning/återhämtning på både organisatorisk och individuell nivå.

Framtagande av verktyg, analys, stödmaterial och insatser till chefer som har medarbetare eller enheter med hög belastning. Ambitionen är att detta ska leda till att chefer får systematiskt stöd och hjälp i att motverka ohälsa, bättre arbetsmiljö, positiv påverkan på sjuktal.

Vidare kommer arbetstidsavtal och flexavtal ses över för att säkerställa att det finns verksamhetsanpassade lösningar som minskar stress och administration. Detta kommer leda till avtal som matchar aktuella arbetsformer och tidsbesparing med rätt avtal.

Internbudget

Budget

Tekniska nämndens verksamhetsplan och internbudget baseras på kommunfullmäktiges beslut i november 2023 om ekonomi- och verksamhetsplan för 2024–2026 med budget för 2024. Den tilldelade ramen uppgår till -419 284 tkr. Detta innebär en ökning med -61 101 tkr jämfört med 2023 års nettokostnadsram. Tekniska nämndens ekonomi är uppdelad i två olika förvaltningskoder. Förvaltning 09 som avser tekniska förvaltningens ordinarie verksamhet och förvaltning 10 som omfattar kapitalkostnader för infrastruktur- och exploateringsinvesteringar, driftkostnader för spårvägsprojektet samt för våtmarks- och naturvårdsprojekt.

Minustecken innebär utökade resurser medan inget tecken innebär minskade resurser.

Förändring av nettokostnadsram mellan år 2023 och år 2024

	Förvaltning 09 ordinarie verksamhet	Förvaltning 10 Infrastruktur och exploatering	Totalt
Nettokostnadsram 2023 (tkr)	-237 726	-120 457	-358 183
Pris- och lönekomensation	-7 257		
Demografiuppräknig och tillkommande arealer	-2 297		
Ökade kapitalkostnader	-6 500	-45 030	
Förändrat PO-pålägg	-1 565		
Tekniska justeringar	-244		
Lokalkostnader	-1 202		
Finansiering av politiskt fattade beslut	-1 630		
<u>Enligt budgetförslag</u>			
Upphörande och förändring av tidigare uppdrag	4 000		
Positiv budgeteffekt av taxeförändring färdtjänstresor 2023	850		
Sammanhållen skötsel av centrum	1 000		
Avgiftsfria uteserveringar	-2 000		
Minskade resor och konferenser	250		
Vakansprövning av administrativa tjänster	524		
Nettokostnadsram 2024	-253 797	-165 487	-419 284

Kompensation för pris- och löneökningar samt för demografi och tillkommande arealer

För år 2024 har nämnden kompenenserats för pris- och löneökningar om i genomsnitt 3% där prisökningar utgår med 2,3%. Detta innebär att nämnden inte ges full kostnadskompensation för de faktiska prisökningar som är märkbara inom nämndens verksamhetsområden. Nämnden tilldelas även kompensation för demografiuppräknig till följd av befolkningsförändring och tillkommande arealer, totalt 2,3 miljoner kronor. Kompensationen är dock halverad under 2024, vilket för nämnden bland annat innebär att förväntade driftkostnader för tillkommande arealer inte kommer att täckas genom ramökningen.

Ökade kapitalkostnader och förändrat PO-pålägg

Internräntan räknas upp från 1,25% till 2,5% för 2024 och för denna höjning kompenseras nämnden med 5,5 mnkr. Nämnden kompenseras också för kostnader för komponentavskrivning kopplat till underhåll.

Personalkostnadspålägget, PO, har enligt SKR höjts 1,22 procentenheter för år 2024. Nämnden har kompenserats för kostnadsökningen gällande förvaltningens medarbetare men även för kostnadsökningen av PO för de tjänster som köps från annan förvaltning. Justering har också gjorts för de höjningar av PO som skett under 2023.

Lokalkostnader och tekniska justeringar

Tekniska nämnden har kompenserats för en ökad hyreskostnad till följd av utbyggnaden av friluftsområde Skrylle och naturum. Kompensation har även utgått för ökade interna hyreskostnader till följd av den höjda internräntan.

Tekniska justeringar har gjorts för ökade kostnader när det gäller Morgondagens arbetsplats och något lägre kostnader när det gäller gemensam IT.

Kompensation för politiskt fattade beslut

Tekniska nämnden har för år 2024 blivit kompenserad för ett antal politiskt fattade beslut, såsom tillköp av buss 162 till Genarp samt övertagande av Trafikverkets genomfartsvägar i Södra Sandby och Genarp. Den post Corona förstärkning om 2 mnkr som gjordes inom natur- och parkdrift 2022 avslutas och det kvarvarande tillfälliga anslaget om 1 mnkr stryks från tekniska nämndens ram. Nämnden kompenseras även för ökade driftskostnader till följd av investeringar i laddinfrastruktur.

Driftbudget

Förvaltning 09 Ordinarie verksamhet (tkr)

Verksamhet	Budget 2023	Budget 2024
Teknisk nämnd	-2 021	-2 031
Gator och trafik	-118 626	-130 114
Park och natur	-105 568	-109 289
Mark och exploatering	-6 909	-7 423
Projektavdelning	-4 602	-4 940
Totalt	-237 726	-253 797

Förutom de ovan nämnda justeringar av tekniska nämndens budgetram tillkommer budgetposter som fördelas ut direkt på berörd verksamhet.

Upphörande och förändring av tidigare uppdrag, -4 mnkr

Park- och naturavdelningen kommer att påverkas då fågelvoljärerna i stadsparken kommer att monteras ner. Besparingen som uppgår till 650 tkr motiveras av att det är

ett åtagande utanför kärnverksamheten. Utredningskostnader om 200 tkr och friluftstrategi om 1 mnkr skjuts upp, vilket också påverkar park- och naturavdelningen.

Tekniska nämnden beslutade 2023-09-27 §159 att ge förvaltningen uppdraget, *"att i det fortsatta arbetet med tekniska nämndens budget för 2024 görs omprioriteringar så att naturvården tillförs mer medel än vad som föreslås i budgetyttrandet"* En minskning av resurser har gjorts främst inom naturvårdsskötsel men en fördelning av besparingen har även gjorts till parkskötsel och gatudrift utifrån nämndens beslut.

Taxeförändring färdtjänst, -850 tkr

Tekniska nämnden har under våren 2023 fattat beslut om förändrad taxa för färdtjänst och serviceresor, vilket beräknas medföra en positiv budgeteffekt om 850 tkr för 2024. Ramminskningen påverkar gatu- och trafikavdelningen.

Avgiftsfria uteserveringar, 2 mnkr

För att Lund ska ha en levande stadskärna kommer uteserveringarna under 2024 att vara avgiftsfria. Tekniska nämnden kommer att kompenseras med 2 mnkr för utebliven debitering. Kompensationen påverkar gatu- och trafikavdelningen.

Sammanhållen skötsel av offentlig miljö, -1 mnkr

Under 2024 kommer besparingar avseende den sammanhållna skötseln av centrum att göras, vilket innebär att centrupatrullens uppdrag kommer att upphöra. Detta kan leda till att förvaltningen ges större utrymme att på ett tydligare sätt styra och prioritera åtgärder och att lundaborna i förlängningen upplever en större nytta till en lägre kostnad. Besparingen påverkar gatu- och trafikavdelningen. Upphörandet får troligtvis även konsekvenser för serviceförvaltningen.

Minskade resor och konferenser samt vakansprövning, -774 tkr

Hela kommunorganisationen har i uppdrag att minska antalet resor och konferenser under 2024. För tekniska nämnden innebär detta en fördelad besparing om 250 tkr. Under 2024 och 2025 kommer det att genomföras en särskild vakansprövning när det gäller administrativa tjänster. För tekniska nämnden innebär detta en besparing på 524 tkr för år 2024.

Bedömda underskott

Inför 2023 minskades ramen för färdtjänstverksamheten till följd av en effekthemtagning i samband med upphandling. Förvaltningen konstaterade då att effekthemtagningen är för högt beräknad och kostnadsminskningen inte överensstämmer med verksamhetens faktiska kostnader. Ett underskott om 3 mnkr bedöms uppstå även under 2024 och finansieras inom förvaltning 10.

Lunds kommun har sedan 2015 haft avgiftsfria resor i allmän kollektivtrafik inom Skåne för färdtjänstlegitimerade, så kallade serviceresor. Tekniska nämnden har dock på 8 år ännu inte kompenserats för detta i driframen, utan i stället hanteras detta årligen i

bokslutet genom ett redovisat underskott i tekniska nämndens resultat. Så kommer också att ske år 2024.

Förvaltning 10 Infrastruktur och exploatering (tkr)

Verksamhet	Budget 2023	Budget 2024
Infrastruktur	-72 299	-92 000
Park- och naturvårdsprojekt	-7 158	-7 587
Strategiskt markinnehav	0	0
Brunnshög	0	0
Pågående exploateringsprojekt/ kapitalkostnader	-41 000	-65 900
Totalt	-120 457	-165 487

I nettoramén för infrastruktur och exploatering ingår bland annat kompensation för kapitalkostnader för pågående exploateringsprojekt, vilket är en följd av de nya redovisningsprinciperna för exploateringsverksamheten. I ramen ingår även kapitalkostnader för infrastrukturprojekt, driftskostnader för spårvägsprojektet samt för våtmarks- och naturvårdsprojekt.

Förvaltningen vill även uppmärksamma på att driftram saknas för det strategiska markinnehavet och balansräkningsenhet Brunnshög. Kompensation för dessa verksamheter förutsätts utgå i bokslutet, i likhet med tidigare år.

Investeringsbudget

	Budget 2023	Budget 2024
Övriga anläggningar	-59 900	-68 800
Infrastrukturinvesteringar	-113 000	-133 000
Strategiska markförvärv	-25 000	-25 000
Exploatering	0	19 000
Totalt	-197 900	-207 800

Tekniska nämndens investeringsram för 2024 uppgår till -207,8 mnkr. I de så kallade *övriga anläggningarna* med en budget på -68,8 mnkr ingår mindre investering inom exempelvis trafiksäkerhet och tillgänglighet, gatunät, gång- och cykelvägnät, tunnlar, broar, skyltar samt parker och toaletter samt sedan 2023 även program för laddinfrastruktur. Här återfinns även underhållsinvesteringar som tidigare redovisades som drift på drygt -33 mnkr.

I *infrastrukturinvesteringarna* med en ram om -133 mnkr ingår kommunens stora investeringar i infrastruktur som tex Lund C, Klostergårdens station, och Trafikplats Ideon. Inom ramen finns investeringsmedel för utveckling av natur- och parkområde som tex S:t Hans och Höjeådalén, stadsutveckling i kommunens centrala områden samt satsningar på infrastruktur för gång- och cykel.

För *strategiska markförvärv* finns -25 mnkr avsatt med ambitionen att förvärva mark och därmed öka kommunens markinnehav. Omfattning i budgeten har under många år varit tillräcklig hög, men under 2024 har kommunen möjlighet att avsluta ett antal förvärv som medför att förvaltningens budgetram eventuellt behöver utökas.

Inom *exploateringsverksamheten* finns budgeterade inkomster i form av försäljningar och exploateringsersättningar om totalt 240 mnkr och utgifter om -221 mnkr, vilket ger ett netto om 19 mnkr.

De överskott som uppkommer inom exploateringsverksamheten redovisas inte på tekniska nämnden utan på finansförvaltningen.